

Openbaar onderwijs verbindt

Verslag studiemiddag 20 maart 2019

Door: Michiel Soethoudt, student Pabo Windesheim

Wat mij op het begin al opviel was dat Erik Renkema ons als leerkrachten helden noemt. Dit wekte al meteen interesse. Deze avond was er een met veel indrukken. Ik kreeg ook sterk de indruk dat iedereen die kwam al een eigen mening had over het onderwerp, maar graag extra wilde bijleren. Ook viel het mij op dat het symposium een, voor mij, nieuwe kijk gaf over de levensbeschouwelijke vorming binnen het openbaar onderwijs.

De avond begon met een college van Dr. Erik Renkema. Dit ging over “De leerkracht als held”. Om DE leerkracht te illustreren begon Renkema met het benoemen wat de opdracht van de leerkracht in het openbaar onderwijs eigenlijk is, om te beginnen met het Schutzmantelmadonnabeeld.

Volgens Renkema (2019) zijn dat de volgende drie punten:

- Elk kind en elke collega is welkom. De diversiteit wordt gezien als waarde en er is hermeneutische openheid. De leerkracht moet uitnodigen tot een ontmoeting.
- De opdracht van de openbare school en de leerkracht hierin is om de wereld binnen te halen. “De school is een laboratorium van democratie”. De leerkracht als held moet de leerling uitdagen kritisch en onderzoekend naar de wereld te laten kijken en de leerling een visie te laten vormen.
- Het derde punt is het speelveld van de school. Een goede leerkracht geeft niet een voorkeurspositie aan. Leerlingen mogen geen kant op worden geduwd. De leerlingen zijn kritisch en onafhankelijk ten opzichte van levensbeschouwing. Verschillende bronnen, verschillende ideeën en vragenderwijs lesgeven nodigen leerlingen uit om een visie te ontwikkelen. Een belangrijk begrip is dat iedereen gelijk is aan elkaar. Renkema geeft hiermee ook duidelijk aan dat religie zeker nog niet overbodig is.

Deze punten deden mij reflecteren op mijn eigen handelen. Hoe deed ik dat zelf eigenlijk en waar kon ik nog in verbeteren? Opvallend vond ik ook dat Renkema had verteld over mensen die religie achterhaald vonden. Hier had ik zelf nog nooit over na gedacht. Ook sprak Renkema over drie piketpalen. Deze bepalen de ruimte waar de leerkracht van de openbare school mee te maken heeft. Niet alles moet kunnen en niet alles is kenmerkend. Daar moet je als leerkracht erg bewust mee omgaan. Ik vond het opvallend dat dit wordt aangegeven met piketpalen als metafoor, maar naarmate ik er meer over ging nadenken denk ik dat dit wel de juiste bewoording hiervoor is. Om leerlingen respect voor de stromingen bij te brengen en dus de held te zijn, moet het op deze manier gekaderd worden. Zo ontstaan er in de klas zelf denk ik oprechte discussies.

Er waren verschillende workshops waar je er twee uit moest kiezen. Bij de eerste workshop / cirkelsessie ging het over de levensbeschouwelijke identiteit van een basisschool. Een student had hier onderzoek naar gedaan en kwam hierover vertellen. Wat mij al erg snel opviel was dat hier veel ruimte was voor gesprek en dat veel ook het gesprek met elkaar en met de student aangingen. Er werd mee gedacht en er werden ideeën uitgewisseld. Dit vond ik erg mooi.

De tweede workshop, na het buffet, ging over democratische waarden. Rob Bartels vertelde over zijn visie dat wij de leerlingen positief moeten laten kijken naar het democratische systeem hier in Nederland. Ook hier was ruimte voor gesprek met elkaar. Er werden kritische vragen gesteld en er werden door de betrokkenen dingen vertaald naar hun eigen praktijk. Uiteindelijk was ook iedereen zo betrokken bij het gesprek en het onderwerp dat de laatste dia's er in vogelvlucht doorheen moesten. Dit liet meneer Bartels ook toe, wat ik erg mooi vond.

Aan het eind van de studiemiddag werd er nog samenvattend gezongen door Suzanne Mateysen, terwijl iedereen ontspannen op de stoel zat met een drankje erbij. De mensen waren nog bezig met alles verwerken.

Al met al was dit een zeer leerzame, maar ook leuke studiemiddag. Waarbij er veel werd gedeeld en veel visies werden bijgeschaafd of gevormd. Ik persoonlijk ben blij dat ik deze studiemiddag heb kunnen bijwonen.